

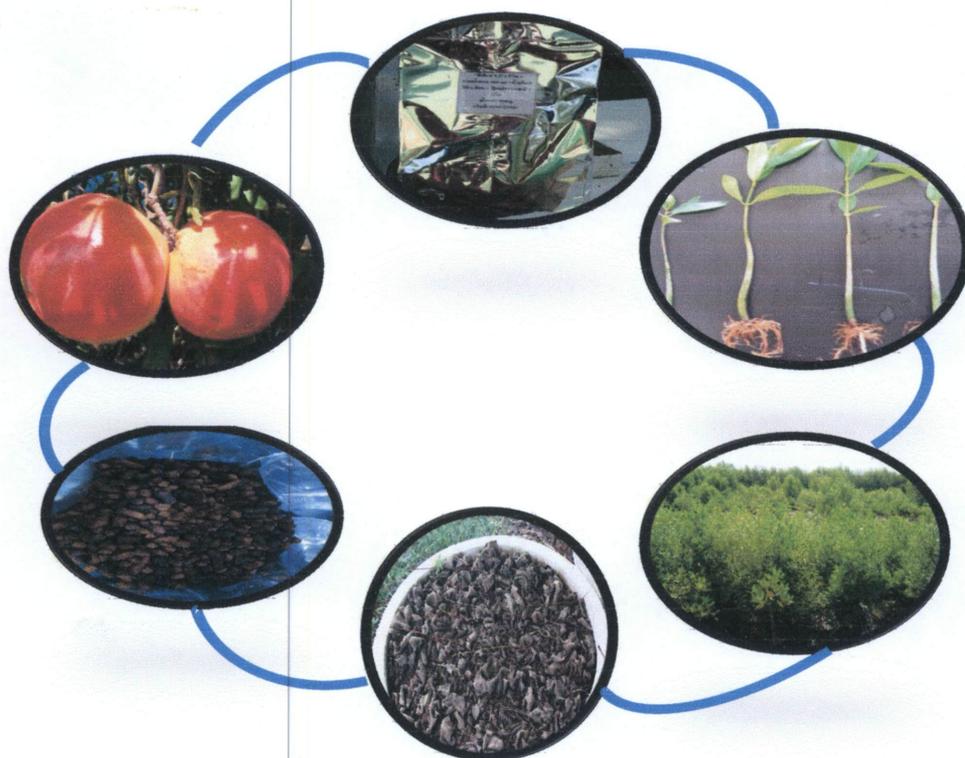
โครงการถอดบทเรียนโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของ

หมู่บ้าน ชุมชน

แบบมีส่วนร่วม 84 หมู่บ้าน ชุมชน เฉลิมพระเกียรติ

หมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

วันที่ 10 ตุลาคม 2554

โดย

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รายงานผลการดำเนินโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

1. โครงการที่ได้รับอนุมัติ

โครงการถอดบทเรียน โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้าน ชุมชน แบบมีส่วนร่วม 84 หมู่บ้าน ชุมชนเฉลิมพระเกียรติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. บทสรุปผู้บริหาร

ชื่อโครงการ

โครงการถอดบทเรียน โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้าน ชุมชน แบบมีส่วนร่วม 84 หมู่บ้าน ชุมชนเฉลิมพระเกียรติ

2.1 ชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกาญจน์ รัตนเลิศนุสรณ์

2.2 คณะ/หน่วยงาน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2.3 สถานที่ดำเนินการ หมู่ที่ 3 ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

2.4 งบประมาณ

งบประมาณแผ่นดิน ผลผลิต.....

ได้รับจัดสรร บาท ใช้จ่ายจริง ..... บาท

งบประมาณเงินรายได้ ผลผลิต.....

ได้รับจัดสรร 9,280 บาท ใช้จ่ายจริง 9,280 บาท

2.5 ผลการดำเนินงานในภาพรวม

2.5.1.การสำรวจความต้องการชุมชนหมู่ 3 ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

เพื่อนำงานวิจัยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ถ่ายทอดสู่ชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนแบบยั่งยืนใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านชีวภาพ และด้านสังคมและเศรษฐกิจ

2.5.2 ผลการดำเนินการโครงการ

การดำเนินโครงการระยะที่ 1 กรกฎาคม-สิงหาคม 2554 ระหว่างวันที่ 26- 28 สิงหาคม 2554 จำนวน 5 โครงการ ดังนี้

1. โครงการอบรมโปรแกรม MS Office 2010

วัตถุประสงค์

1.เพื่อให้ความรู้เยาวชนสำหรับการเป็นมัคคุเทศน์น้อย ชุมชนสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

2. โครงการติดตั้งระบบไร้สาย เพื่อการพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้าน ชุมชน แบบมีส่วนร่วม 84 หมู่บ้าน ชุมชน เฉลิมพระเกียรติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดการประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ของชุมชนสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจร ได้แก่
  - 1.1 การเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลน ณ ศูนย์เรียนรู้และปฏิบัติการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร
  - 1.2 การเรียนรู้การทำนาเกลือ ณ ศูนย์เรียนนาเกลือ ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร การเรียนรู้กบบริเวณนาเกลือ นาทุ่ง ป่าชายเลน ตำบลโคกขาม จังหวัด
- 3.โครงการเพาะกล้าไม้เบิกนำด้วยเทคนิคทางชีวภาพบริเวณนาทุ่งร้าง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบนิเวศป่าชายเลนบริเวณปากแม่น้ำท่าจีน มหาชัยฝั่งตะวันออก ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพพืช สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์เชื้อรา
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมน้ำ ดิน อากาศ สิ่งมีชีวิต(สัตว์น้ำ) บริเวณปากแม่น้ำท่าจีน มหาชัยฝั่งตะวันออก ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาครให้เหมาะต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการทำนาทุ่ง การทำนาเกลือ การเพาะปลูกแบบยั่งยืน
- 4.โครงการการผลิตปุ๋ยชีวภาพผสมหัวเชื้อราปฏิปักษ์อัดเม็ด
5. โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา ด้วยหัวเชื้อราปฏิปักษ์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกป่าชายเลนด้วยกล้าไม้ 20,000 ต้น
2. เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนให้ชุมชนสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร 12 ไร่

โดยความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ

- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ชุมชนสหกรณ์หมู่ที่ 3 อำเภอโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร
- ศูนย์เรียนรู้และปฏิบัติการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมหาชัย ฝั่งตะวันออก
- บริษัทพรานทะเล มาเก๊าตั้ง จำกัด
- โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา

2.5.3 การถอดบทเรียน

มีการดำเนินการ ดังนี้

1. ผศ ดร สุกาญจน์ รัตนเลิศนุสรณ์การ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี บรรยายสรุปที่มาโครงการถอดบทเรียน ร่วมกับผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ผู้นำศูนย์เรียนรู้และอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล ผู้อำนวยการ อาจารย์ นักเรียน โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา คณะนักศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2. ผู้เข้าร่วมโครงการแสดงความคิดเห็น

2.5.4 รายงานผลการดำเนินโครงการให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ดังเอกสารแนบที่ 1

2.6 กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมโครงการ ผู้นำชุมชน ชาวบ้าน นักเรียน ครู อาจารย์ ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร อาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ดังเอกสารแนบ 2

2.7 ตัวชี้วัดเป้าหมายผลผลิต

1 เชิงปริมาณ

ผู้เข้าร่วมโครงการ.....20.....คน

จำนวนครั้งที่ดำเนินโครงการ.....3.....ครั้ง

ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 82

2 เชิงคุณภาพ

ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจในกระบวนการจัดการโครงการ ร้อยละ 82

ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับ ร้อยละ 77

โครงการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ร้อยละ 82

3 เชิงเวลา

-วัน/เดือนปี/ปี ที่จะดำเนินโครงการ 10 กันยายน 2554

- โครงการแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด (ร้อยละ) 100

3. การติดตามประเมินผล ประมาณเดือน พฤษภาคม 2555

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ควรแสดงให้เห็นผลกระทบ(อย่างชัดเจน)

4.1 นักเรียน ครู โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา ได้ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อพัฒนาต่อ ยอดสำหรับการทำ web site เพื่อการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์องค์กรชุมชนผ่าน web site ของชุมชนโคกขาม โดยใช้ server โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา นอกจากนี้มีการปรับปรุงข้อมูลต่างๆ เช่น ชมรมนาเกลือ ชมรมนกอพยพ ผลผลิตกันท์ของชุมชน กิจกรรมของชุมชน

4.2 ชุมชนมีแนวป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล บริเวณป่าแม่น้ำท่าจีนฝั่งตะวันออก ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร โดยการปลูกป่าชายเลนด้วยกล้าไม้ที่เพาะด้วยหัวเชื้อราอัดเม็ด ซึ่งเป็นนวัตกรรมของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ระยะเวลาทำการปลูกกล้าไม้จำนวน 1000 ต้น ซึ่งจะปลูกด้วยกล้าไม้ที่เพาะด้วยหัวเชื้อราอัดเม็ด โดยนักศึกษา มหาวิทยาลัยฯครู นักเรียน โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์

ประมาณเดือน เมษายน 2555 และประชาชนทั่วไปที่ร่วมกันปลูกด้วยกล้าไม้ อีกประมาณ 20,000 ต้น บนพื้นที่ดินเลนงอกใหม่ 12 ไร่ เพื่อฟื้นฟูให้กลายเป็นป่าชายเลนที่สมดุลธรรมชาติ โดยการวัดการย่อยสลาย การรบกวน หล่น ความหลากหลายทางชีวภาพ เชื้อรา ปัจจัยทางกายภาพ เช่น ปริมาณธาตุอาหารในดิน อุณหภูมิ ความเค็ม ความเป็นกรดค่า

4.3 ชุมชนสามารถนำวัสดุเหลือใช้จากนาเกลือมาผลิตเป็นปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ด สำหรับการเพาะปลูกผักสวนครัวในพื้นที่สันนา เพื่อเพิ่มรายได้ให้ชุมชนหลังจากการทำอาชีพหลัก

5. รายงานผลการดำเนินงาน

5.1 วิธีการดำเนินงาน

1. สำรวจความต้องการของชาวบ้านของหมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
2. ขออนุมัติดำเนินโครงการฯ และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ และผู้นำชุมชนของหมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
- 3 จัดโครงการถอดบทเรียนร่วมกับชุมชนตำบลโคกขามแบบบูรณาการ
ระยะที่ 1 โครงการการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร ด้านสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

1. ด้านสิ่งแวดล้อม

- โครงการเพาะกล้าไม้เบิกนำด้วยเทคนิคทางชีวภาพบริเวณนาทุ่งร้าง
- โครงการปลูกป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติและจัดตั้งศูนย์เพาะกล้าไม้ป่าชายเลน

2. ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

3. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- โครงการอบรมโปรแกรม MS Office 2010 ให้กับเยาวชน ในหมู่ 3 ต.โคกขาม อ.เมือง จ.สมุทรสาคร

5.2 ตารางอบรม ดังเอกสารแนบที่ 3

5.3 รายละเอียดข้อมูลผู้เข้าอบรม วิทยากร เนื้อหา ผู้ประสานงานในพื้นที่

1.ผู้เข้าอบรม ชาวบ้านและเยาวชนของหมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

2.วิทยากร เนื้อหา ได้แก่ อาจารย์ คณะกรรมการดำเนินการโครงการพัฒนา เพื่อยกระดับคุณภาพชุมชน หมู่บ้าน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกาญจน์ รัตนเลิศสุธรรม์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.ธัญบุรี	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิตยา ศรีขวัญ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.ธัญบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขยา ฤทธิศรี	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.ธัญบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อุไรวรรณ อินแหยม	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มทร.ธัญบุรี

3.ผู้ประสานงานในพื้นที่ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ครู อาจารย์

นายบุญเลิศ กลิ่นสุวรรณ

ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3

นายรินทร์ บุญร่วม

ผู้นำชุมชนศูนย์เรียนรู้และอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล

ครู อาจารย์โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา

5.4 ผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ (อธิบายพร้อมภาพกิจกรรมประกอบ)

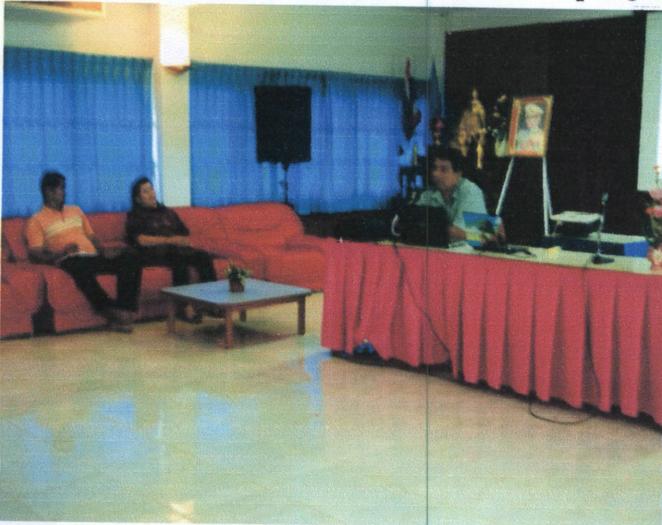
มีการดำเนินการ ดังนี้

1. ผศ ดร สุกาญจน์ รัตนเลิศนุสรณ์การ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี บรรยายสรุปที่มาโครงการ ถอดบทเรียน ร่วมกับผู้เข้าร่วม โครงการจำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3 ผู้นำศูนย์เรียนรู้และอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล ผู้อำนวยการ อาจารย์ นักเรียน โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา คณะนักศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2. ผู้เข้าร่วม โครงการแสดงความคิดเห็น

ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3 ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร ต้อนรับวิทยากรจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2554 ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3 ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

ผู้อำนวยการโรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา ร่วมโครงการถอดบทเรียน เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2554

ณ โรงเรียนพันท้ายนรสิงห์วิทยา

ผู้นำชุมชนหมู่ 3 ประชาชน เจ้าหน้าที่ บริษัทพรานทะเล มาเก้ตติง จำกัด นักเรียนโรงเรียนพันท้ายนรสิงห์
วิทยา และ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ร่วมแสดงความ
คิดเห็นโครงการออกแบบการเรียน

ผู้นำชุมชนหมู่ 3 ประชาชน เจ้าหน้าที่ บริษัทพรานทะเล มาเก็ดดิง จำกัด นักเรียนโรงเรียนพันท้ายนรสิงห์ วิทยา และ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ร่วมแสดงความ คิดเห็นโครงการถอดบทเรียน

5.5 ผลการประเมินความพึงพอใจ (ร้อยละ)

ร้อยละ 91.8

5.6 ปัญหาอุปสรรค ไม่มี

5.7 ข้อเสนอแนะ

ควรมีรายการวัสดุหลักพร้อมราคากลางเพื่อสะดวกต่อการดำเนินโครงการ

5.8 แผนดำเนินการในคราวถัดไป

มหาวิทยาลัยควรมีแผนการดำเนินการโครงการเพื่อให้คณะวิชาชีพต่างๆจัดเตรียมโครงการบูรณา การงานวิจัยชุมชนได้ล่วงหน้าเพื่อให้ทันเวลาเฉลิมฉลองวันเฉลิมพระชนมพรรษา

5.9 รายชื่อผู้เข้าอบรม พร้อมรายเซ็นต์ผู้เข้าร่วมอบรม

6. ประสงค์จะนำเสนอโครงการนี้ในรายงานประจำปีของมหาวิทยาลัย ใช่ ไม่ใช่

7. ผลที่ได้รับจากการถอดบทเรียน

7.1 ประเด็นที่ติดตามผล(ดังตารางที่ 1)

1. ปัญหาที่พบ พร้อมระบุสาเหตุแห่งปัญหาและแนวทางแก้ไข
2. สิ่งที่ชุมชน/กลุ่มเป้าหมายได้รับและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
3. โครงการที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน/กลุ่มเป้าหมายอย่างไร (สร้างภูมิคุ้มกัน สร้างความร่วมมือร่วมใจ)
4. กิจกรรมเพิ่มเติมที่อยากให้อีก
5. สิ่งที่คาดหวังจากโครงการ (ระบุว่าเป็นอะไร) และได้รับตรงตามความคาดหวังหรือไม่
6. โครงการที่จัดทำให้ชีวิตท่านดีขึ้นอย่างไร

ตารางที่ 1. ประเด็นที่ติดตามผลเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุ แนวทางแก้ไขปัญหา

ลำดับที่	ปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข	หมายเหตุ
1.	ในอดีตต้นไม้บริเวณป่าชายเลนโตช้า มีอัตราการตายสูง	ต้นไม้บริเวณป่าชายเลนเกิดโรคใบจุด ระบบรากที่งอกออกมาไม่แข็งแรง	การใส่หัวเชื้อราปฏิปักษ์ใส่ลงไปในช่วงที่มีการเตรียมกล้าไม้ เพื่อชักนำการเจริญเติบโตและยับยั้งโรคใบจุด ระบบรากมีความแข็งแรง	
2.	ศูนย์ฯขาดกล้าไม้ป่าชายเลนสำหรับใช้ในการปลูกไม้ได้	1) ขาดคนเก็บฝักพันธุ์กล้าไม้ 2) ต้นไม้บริเวณป่าชายเลนจะออกฝักในช่วงปลายเดือนสิงหาคม และสามารถเก็บฝักได้ในช่วงปลายเดือนกันยายน จึงทำให้ขาดฝักพันธุ์กล้าไม้ในการนำมาเพาะพันธุ์ในบางช่วงเวลา 3) ขาดสถานที่รวบรวมฝักและกล้าไม้ 4) การเก็บฝักในปัจจุบัน	1) ศูนย์ฯและบริษัทพรานทะเลประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านเก็บฝักมาให้ โดยจะมีการจ่ายผลตอบแทนให้ 2) ฝักพันธุ์ไม้ที่เก็บได้ให้นำมารวบรวมที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน และรวบรวมส่งที่ศูนย์พัฒนาชายฝั่งทะเลฯ 3) ติดต่อเจ้าของที่ดินที่มีต้นไม้บริเวณป่า	ฝักไม้ในพื้นที่ที่มีเจ้าของจะชาวบ้านจะเข้าไปเก็บฝักต้นไม้ได้ลำบาก

		ลำบากเนื่องจากต้นไม้ในป่าชายเลนมักพบอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่มีเจ้าของไม่สามารถเข้าไปเก็บได้	ชายเลนให้ไปเก็บฝักต้นไม้มาให้ หรือขอให้เจ้าของพื้นที่เป็นผู้เก็บฝักให้ โดยมีค่าตอบแทนของฝักต้นไม้ให้
3.	ในกรณีที่มีฝักพันธุ์ไม้จำนวนมาก จะทำให้เพาะเพาะกล้าไม้และปลูกกล้าไม้ในพื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรมไม่ทัน	1) ขาดคนมาเพาะกล้าไม้ 2) ขาดคนมาปลูกต้นไม้	1) จ้างชาวบ้านในบริเวณใกล้เคียงหรือจ้างนักเรียนในพื้นที่ 2) ประชาสัมพันธ์หาอาสาสมัครจากนักเรียนในโรงเรียนและชาวบ้านในบริเวณใกล้เคียง

2. สิ่งที่ชุมชนได้รับและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงจากโครงการ

2.1 ได้รับความรู้ในการเขียนเว็บ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเขียนเว็บไซต์โครงการ To be number one

2.2 สามารถนำความรู้ที่ได้ไปเขียนเว็บไซต์ขายผลิตภัณฑ์ของชุมชน

2.3 สามารถนำความรู้ที่ได้ไปเขียนเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรสาคร

2.4 กระตุ้นให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของป่าชายเลนมากขึ้น

2.5 คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บฝักพันธุ์ไม้ป่าชายเลนและเพาะกล้าไม้ขาย

3. โครงการนี้มีส่วนร่วมส่งเสริมในการสร้างความร่วมมือร่วมใจในชุมชนได้อย่างไร

3.1 ทำให้คนในชุมชนหันมาช่วยกันอนุรักษ์ป่าชายเลนและปลูกป่าชายเลนกันมากขึ้น

3.2 ทำให้คนในชุมชนให้ความสนใจและร่วมมือกันในการส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์กันมากขึ้น

4. กิจกรรมเพิ่มเติมที่อยากให้จัด

4.1 อยากให้แนะนำการจัดทำผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้แก่ชุมชนเพื่อจำหน่ายหารายได้เพิ่ม

4.2 อยากให้ช่วยสอนเพิ่มเติมในเรื่องของการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ออกแบบผลิตภัณฑ์

4.3 อยากให้จัดศูนย์อาชีพให้กับผู้สูงอายุ

5. โครงการนี้ตรงตามความคาดหวังหรือไม่

โครงการนี้จัดได้ตรงตามความต้องการพื้นฐานของชุมชนทั้งในด้านการอนุรักษ์ป่าชายเลนและความรู้ที่สามารถนำไปพัฒนาใช้ต่อกิจกรรมของคนในชุมชนและนักเรียนในโรงเรียน

6. โครงการที่จัดทำให้ชีวิตท่านดีขึ้นอย่างไร

6.1 ทำให้ในอนาคตสามารถที่ประกอบอาชีพหาสัตว์ทะเลบริเวณป่าชายเลนมาขายได้ง่ายขึ้น

6.2 ทำให้สามารถประชาสัมพันธ์ผ่านทางเว็บไซต์ให้คนมาเที่ยวจังหวัดสมุทรสาครมากขึ้น

ผลลัพธ์ที่อยากได้

1. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปใช้ได้จริง

-ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำหัวเชื้อราไปใช้ปลูกไม้ป่าชายเลนซึ่งจะช่วยให้ต้นไม้มีอัตราการรอดตายสูง

-สามารถประยุกต์นำหัวเชื้อราไปผลิตปุ๋ยจากขี้แควคานาเกลือเพื่อกับพืชผักสวนครัวที่ปลูกตามบ้านของชาวบ้าน

-นักเรียนสามารถนำความรู้จากการเรียนการเขียนเว็บไซต์ไปใช้ในโครงการ To be number one เขียนเว็บไซต์ขายผลิตภัณฑ์ของชุมชน และประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรสาคร

2. แนวทางปรับปรุงแก้ไขในการทำกิจกรรมต่อไป

ควรมีการนำงานวิจัย และเทคโนโลยีบูรณาการกันหลายศาสตร์เพื่อพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพและสังคมเศรษฐกิจ

3. มีแนวทางในการทำกิจกรรมครั้งต่อไปอย่างไร

ควรจัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอมเพื่อจัดกิจกรรมให้ความรู้กับทุกชนชั้นทุกระดับอายุ เพื่อก่อให้เกิดการดำเนินการที่ต่อเนื่อง มีตัวตายตัวแทนสำหรับเป็นผู้นำชุมชนต่อไป

7.2 เรื่องผลลัพธ์ที่ต้องการ

1. ผู้เข้ารับการอบรมนำผลการอบรมไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. ชาวบ้านช่วยเก็บผักและเมล็ดเพื่อเพาะกล้าไม้ร่วมกับศูนย์เรียนรู้และบริษัทพรานทะเลจำกัด เพื่อเพาะกล้าไม้ด้วยหัวเชื้ออัดเม็ด สำหรับให้ประชาชน และนักท่องเที่ยวช่วยกันปลูกในพื้นที่ดินเลนงอกใหม่ ตำบล โคกขาม ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล บำบัดน้ำเสีย ดินเสียให้ชุมชน

2. ชาวบ้านสามารถมีน้ำที่มีประสิทธิภาพดีสำหรับการทำนาเกลือ กระชังปลาได้ และมีอาชีพเสริมหลังการทำอาชีพหลัก เพิ่มรายได้ชุมชน

7.3 ภายหลังจากเสร็จสิ้น โครงการแล้ว ประมาณ 2-3 เดือน ได้ติดตามผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศอย่างไร

1.การค้นตัวของชุมชนในการจัดโครงการ

8. เทคนิควิธีการที่ใช้ในการถอดบทเรียนของโครงการ

การเข้าถึงผู้นำชุมชน เพื่ออำนวยความสะดวกและได้รับข้อมูลที่สอดคล้องกับความเป็นจริง

9. แผนปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ในคราวต่อไป

เอกสารแนบที่ 1

เอกสารสรุปที่มาโครงการถอดบทเรียน

การถอดบทเรียน
โครงการสร้างยกระดับคุณภาพชีวิตของหมู่บ้าน ชุมชน
แบบมีส่วนร่วม 84 หมู่บ้าน ชุมชน เฉลิมพระเกียรติ
 หมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร
 โดย
 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การสำรวจความต้องการชุมชน สภาพแวดล้อมชุมชนหมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3
ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

- วัดดูสิบหรือทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น ที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์
- อาชีพ รายได้ต่อเดือน
- ปัญหาการประกอบอาชีพ
- โครงการที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยยอมรับเพื่อสร้างอาชีพ
- การติดตามงานการดำเนินงาน
- ระยะเวลาที่ต้องการให้อบรม วิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจเพื่อจัดโครงการ

ลักษณะปากแม่น้ำท่าจีนฝั่งตะวันออก
บริเวณศูนย์เรียนรู้และปฏิบัติฟื้นฟูการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

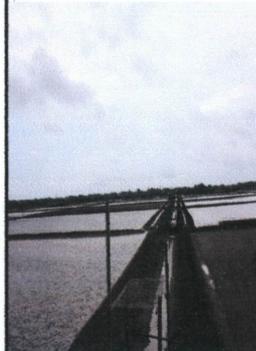

โครงการทดลองปักไม้ไผ่ เพื่อชะลอคลื่น เฝ้ากวางตตะกอน
และช่วยการเจริญเติบโตของพันธุ์ไม้ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

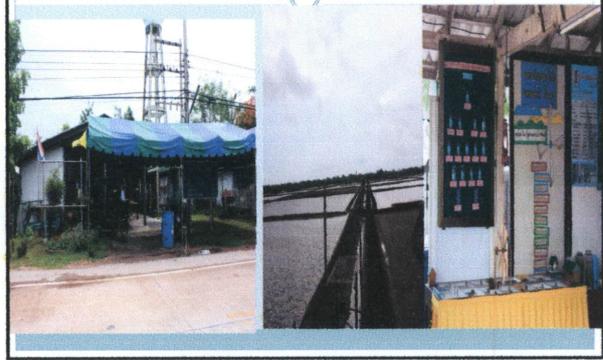
การทำนาเกลือ ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ทรัพยากรภายในชุมชน หมู่ที่ 3

อาชีพของชุมชนหมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม

ศูนย์เรียนรู้การทำนากลือ ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

ศูนย์ข้อมูลนกชายเลน ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

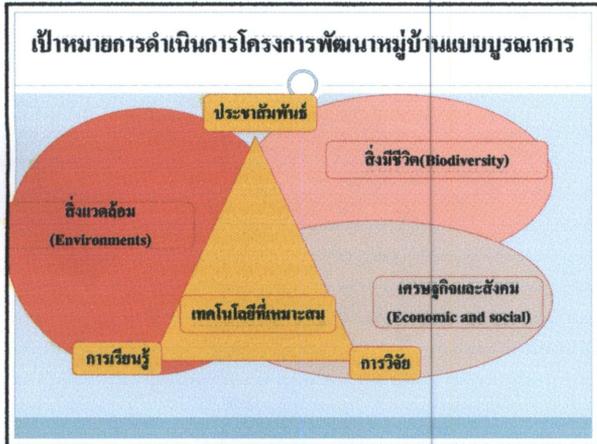
ทางเดินเท้าบริเวณสันนากลือ ตำบลโคกขาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร

บทบาทมหาวิทยาลัยต่อชุมชน

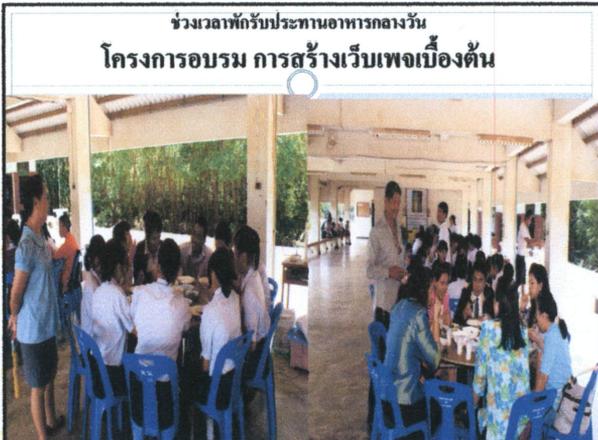
สร้างวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีแบบบูรณาการ ชี้นำไปสู่การใช้ประโยชน์ในชุมชนหมู่บ้านสหกรณ์แบบยั่งยืน

1. ด้านสิ่งแวดล้อม
  - 1.1 โครงการเพาะกล้าไม้เบิกนำ ด้วยเทคนิคทางชีวภาพ บริเวณศูนย์เรียนรู้และพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - 1.2 โครงการปลูกป่าชายเลนบริเวณดินเลนงอกใหม่ ด้วยเทคนิคทางชีวภาพ
2. ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
  - 2.1 โครงการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ และอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าชายเลน อย่างมีส่วนร่วมของชุมชน
  - 2.2 โครงการศึกษาระบบนิเวศดินงอกใหม่ ชุมชนหมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม เพื่อการท่องเที่ยวป่าชายเลนเชิงอนุรักษ์ เช่น การชมระบบนิเวศป่าชายเลน การชมนกนานาชนิด การชมวิถีชีวิตการทำนากลือ
3. ด้านสังคมและเศรษฐกิจ
  - 3.1 โครงการผลิตปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ด สำหรับการปลูกพืชผักสวนครัว และผลไม้ที่ทนเค็ม เช่น อัญชิว ทับทิมจีน บริเวณสันนากลือ(หน้าบ้านของประชาชน) เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้ชุมชน
  - 3.2 โครงการประชาสัมพันธ์จัดกิจกรรม ชุมชนหมู่บ้านสหกรณ์ หมู่ 3 ตำบลโคกขาม เพื่อการท่องเที่ยวป่าชายเลนเชิงอนุรักษ์ เช่น การชมระบบนิเวศป่าชายเลน การชมนกนานาชนิด การชมวิถีชีวิตการทำนากลือ

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อจัดกิจกรรมที่ช่วยแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนตำบลโคกขาม
  2. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนตำบลโคกขามและให้ชาวบ้านสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้
  3. เพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือในการบริการทางวิชาการระหว่างคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและชุมชนตำบลโคกขามได้อย่างต่อเนื่อง

- โครงการระยะที่ 1**
1. โครงการอบรมการสร้างเว็บเพจเบื้องต้น
  2. โครงการเพาะกล้าไม้เบิกนำด้วยเทคนิคทางชีวภาพ บริเวณศูนย์เรียนรู้และพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  3. โครงการปลูกป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา 5 ธันวาคม 2554

การเตรียมการอบรมการเพาะกล้าไม้ป่าชายเลน
27 สิงหาคม 2554

แปลงเพาะกล้าไม้

โครงการอบรมเทคนิคการเพาะต้นกล้าไม้เบิกนำด้วย
หัวเชื้อราอีดเม็ด Trichoderma

โครงการอบรมเทคนิคการเพาะต้นกล้าไม้เบิกนำด้วย
หัวเชื้อราอีดเม็ด Trichoderma

คณะทำงานโครงการ

วุฒิสภาศึกษาแนวทางการนำบ่อน้ำจากเรือนยนต์ผ่านหินซักถ้าม การดำเนินโครงการ

โครงการอบรมเทคนิคการเพาะต้นกล้าไม้เบิกนำด้วย หัวเชื้อราอัดเม็ด Trichoderma

พิธีเปิดโครงการปลูกป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา 5 ธันวาคม 2554 28 สิงหาคม 2554

ท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลให้เกียรติเปิดงานโครงการ

พบปะผู้นำชุมชน

วิทยาการสาธิตการปลูกป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา 5 ธันวาคม 2554

นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ ประชาชน ร่วมกันปลูกป่า

ปลูกป่าลดภาวะโลกร้อน

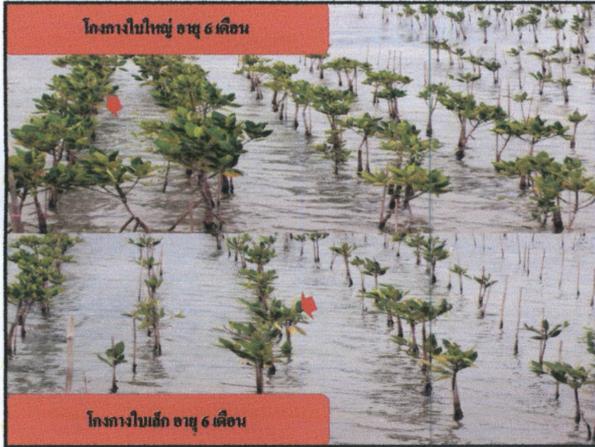
การติดตามและประเมินผลการดำเนินการโครงการพัฒนาหมู่บ้านระยะที่ 1

- ด้านสิ่งแวดล้อม
- ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
- ด้านสังคม เศรษฐกิจ

ช่วง 10 กันยายน 2554

โครงการระยะที่ 2

- โครงการปลูกป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา 5 ธันวาคม 2554 ด้วยเทคนิคทางชีวภาพ (เมษายน 2555)
- โครงการอบรมการปลูกผักสวนครัวด้วยปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดจากขี้เควด
- โครงการอบรมการสร้างเครือข่ายไร้สายเพื่อการตลาดของชุมชนที่ยั่งยืน
- โครงการอบรมมัคคุเทศน์ของชุมชน

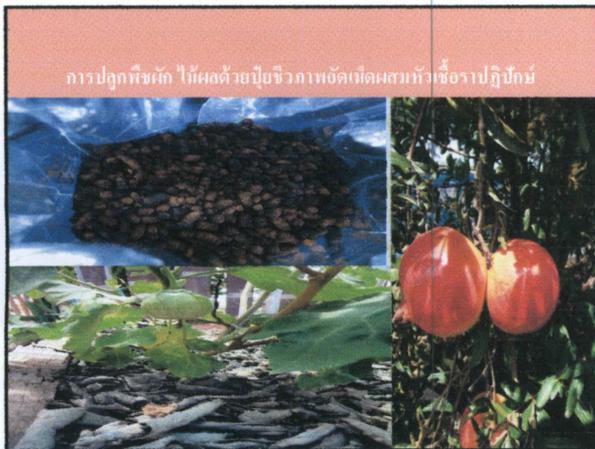

โครงการใบใหญ่ อายุ 6 เดือน

โครงการใบเล็ก อายุ 6 เดือน

โครงการผลิตปุ๋ยชีวภาพผสมเชื้อราปฏิบัติน้ำจืด จากวัสดุเหลือใช้จากการทำนาเกลือ

- อบรมโครงการผลิตปุ๋ยชีวภาพผสมเชื้อราปฏิบัติน้ำจืด Trichoderma จากวัสดุเหลือใช้จากการทำนาเกลือ ได้แก่ ที่เรียกว่า “หนังหมา”
- อบรมโครงการใช้ปุ๋ยชีวภาพผสมเชื้อราปฏิบัติน้ำจืดปรับปรุงดินเค็ม บริเวณสันนาเกลือและนาทุ่ง สำหรับชักนำการเจริญเติบโตของพืช เช่น ผักสวนครัว ทัพบิมจีน ให้ผลผลิตสูง ทนทานต่อโรคในภาวะโลกร้อน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชน

การปลูกพืชผัก ให้ผลด้วยปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดผสมน้ำเชื้อราปฏิบัติน้ำจืด

โครงการสร้างอัตลักษณ์ ตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร

- อบรมการปรับปรุงดินเค็มด้วยปุ๋ยชีวภาพผสมเชื้อราปฏิบัติน้ำจืด สำหรับเพาะพันธุ์และปลูกต้นทับทิมสีทองที่ทนเค็ม ตลอดจนบริเวณทางเดินเท้า ระหว่างบริเวณนาเกลือกับชุมชน เพื่อสร้างอัตลักษณ์ ของตำบลโคกขาม จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งก่อให้เกิดรายได้แก่ชาวบ้านที่ปลูก ตลอดจนบริเวณทางเดินเท้า ระหว่างบริเวณนาเกลือกับชุมชนหลังการทำนาเกลือ
- อบรมการปลูกพืชผักทนเค็ม เช่น ถั่วฝักยาว ขวบ ด้วยปุ๋ยชีวภาพผสมเชื้อราปฏิบัติน้ำจืด บริเวณสันนาทุ่ง เพื่อก่อให้เกิดรายได้แก่ชาวบ้านที่ปลูก ในช่วงที่หลังจาการทำนาทุ่ง(พฤษภาคม- พฤศจิกายน)
- อบรมมีกลุ่มทุนสำหรับบริการท่องเที่ยวชายเลนเชิงนิเวศของชุมชน

โครงการเครือข่ายไร้สาย

- ประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์หมู่บ้านสาครณ์ เกี่ยวกับ
  - การปลูกพืชทนเค็มบริเวณสันนาเกลือ
  - ชมรมดูนกนาเกลือ
  - การอนุรักษ์การทำนาเกลือ
  - การท่องเที่ยวชายเลนเชิงนิเวศ บริเวณ ศูนย์เรียนรู้และปฏิบัติการอนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ

ให้ภาครัฐ เอกชน และประชาชน ผ่าน Inter net แบบเครือข่ายไร้สาย บริเวณที่ทำการผู้นำชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนให้แก่สาธารณชน ทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ชุมชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น

การติดตามและประเมินผลการดำเนินการโครงการพัฒนาหมู่บ้าน

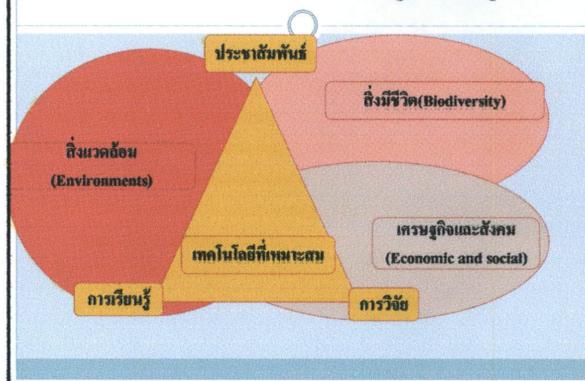
- ด้านสิ่งแวดล้อม
- ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ
- ด้านสังคม เศรษฐกิจ

ช่วงสิงหาคม ถึง กันยายน 2555

โครงการระยะที่ 3

- โครงการปลูกป่าชายเลนเฉลิมพระเกียรติ ด้วยเทคนิคทางชีวภาพ (เมษายน 2556)
- โครงการสร้างอาชีพจากวัสดุในชุมชน
- โครงการประชาสัมพันธ์องค์กรชุมชนแบบอย่าง ของจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน

เป้าหมายการดำเนินการโครงการพัฒนาหมู่บ้านแบบบูรณาการ

ขอขอบคุณคะ

เอกสารแนบที่ 2

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

เอกสารแนบที่ 3

ตารางกำหนดการโครงการ

เอกสารแนบที่ 4